

EWIDENCJA ZABYTEKÓW

zabytek ujęty w wojewódzkiej i gminnej ewidencji zabytków

Niniejsza informacja zawiera jedynie przybliżenie najważniejszych przepisów dotyczących ewidencji zabytków. Pełną treść przepisów zawierają:

- Ustawa z dnia 23 lipca 2003 o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (j. t. Dz. U. z 2014 r., poz. 1446, ze zm.).
- Rozporządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 26 maja 2011 w sprawie prowadzenia rejestru zabytków, krajowej, wojewódzkiej i gminnej ewidencji zabytków oraz krajowego wykazu zabytków skradzionych lub wywiezionych za granicę niezgodnie z prawem (Dz. U. z 2011 r., nr 113, poz. 661).

ZASADY TWORZENIA EWIDENCJI:

1. Wojewódzki Konserwator Zabytków prowadzi wojewódzką ewidencję zabytków w formie kart ewidencyjnych zabytków znajdujących się na terenie województwa, natomiast wójt (burmistrz, prezydent miast) prowadzi gminną ewidencję zabytków w formie zbioru kart adresowych zabytków nieruchomych z terenu gminy (*art. 22.2 i art. 22.4 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami*)
2. Włączenie karty ewidencyjnej zabytku ruchomego niewpisanego do rejestru do wojewódzkiej ewidencji zabytków może nastąpić za zgodą właściciela tego zabytków (*art. 22.3 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami*).
3. W gminnej ewidencji zabytków powinny być ujęte: zabytki nieruchome wpisane do rejestru, inne zabytki nieruchome znajdujące się w wojewódzkiej ewidencji zabytków oraz inne zabytki nieruchome wyznaczone przez wójta (burmistrza, prezydenta miasta) w porozumieniu z wojewódzkim konserwatorem zabytków (*art. 22.5 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami*)

SKUTKI WŁĄCZENIA ZABYTEKU DO WOJEWÓDZKIEJ I GMINNEJ EWIDENCJI ZABYTEKÓW:

1. Ochronę zabytków (obiektów i obszarów) znajdujących się w gminnej ewidencji zabytków uwzględnia się przy:
 - Decyzji dla ustalenia lokalizacji inwestycji celu publicznego
 - Decyzji o warunkach zabudowy
 - Decyzji o zezwoleniu na lokalizację inwestycji drogowej, linii kolejowej, w zakresie lotniska użytku publicznego
 - Decyzji o pozwoleniu na budowę
 - Decyzji o pozwoleniu na rozbiórkę
 - Decyzji w sprawie zatwierdzenia projektu budowlanego i udzielenia pozwolenia na wznowienie robót budowlanych
 - W studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin
 - W miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego gmin(*art. 18 i 19 cyt. ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami oraz art. 39 ust. 3 ustawy z dn. 7 lipca 1994 r. - Prawo Budowlane, j. t. Dz. U. z 2016 r. poz. 290, ze zm.*)

Ponadto ewidencja stanowi podstawę do sporządzania:

- programów opieki nad zabytkami przez województwa, powiatu i gminy (*art. 21 cyt. ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami*)
2. W stosunku do obiektów budowlanych oraz obszarów nie wpisanych do rejestru zabytków, a ujętych w gminnej ewidencji zabytków, pozwolenie na budowę (tj. na budowę oraz roboty budowlane) lub rozbiórkę obiektu budowlanego wydaje właściwy organ w porozumieniu z WKZ (*art. 39 ust.3 ustawy z dnia 7 lipca 1994 - Prawo budowlane*). W przypadku obiektów budowlanych wpisanych do rejestru zabytków lub zlokalizowanych na obszarze wpisanym do rejestru zabytków, przed wydaniem przez właściwy organ

budowlany decyzji o pozwoleniu na prowadzenie robót budowlanych, wymagane jest uzyskanie pozwolenia WKZ na prowadzenie tych robót (*art. 39 ust. 1 ustawy z dnia 7 lipca 1994 - Prawo budowlane*).

3. Decyzje o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego wydaje się po uzgodnieniu z wojewódzkim konserwatorem zabytków - w odniesieniu do obszarów i obiektów objętych formą ochrony w postaci ustaleń ochrony w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego oraz ujętych w gminnej ewidencji zabytków. (*art. 53 ust. 4 pkt 2 ustawy z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, j. t. Dz. U. z 2016, poz. 778, ze zm.*).
4. Do czasu założenia gminnej ewidencji zabytków w/w sprawach decyzje wydawane są w odniesieniu do zabytków znajdujących się w wykazach obiektów ujętych w wojewódzkiej ewidencji zabytków, przekazanych przez WKZ wójtom (burmistrzom, prezydentom miast) oraz starostom (*art. 8.3 ustawy z dnia 18.02.2010 r. o zmianie ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami oraz zmianie niektórych innych ustaw*).
5. Ochronę zabytków i opiekę nad zabytkami nieruchomymi (wpisanymi do rejestru zabytków i znajdującymi się w gminnej ewidencji zabytków) uwzględnia się przy sporządzaniu m.in. studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego albo decyzji o warunkach zabudowy - w których ustala się przeznaczenie i zasady zagospodarowania terenu uwzględniające opiekę nad zabytkami. (*art. 18 i art. 19 cyt. ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami*).
6. Właściciel lub posiadacz zabytku zobowiązany jest do opieki nad zabytkami, która polega w szczególności na zapewnieniu warunków: naukowego badania i dokumentowania zabytku, zabezpieczeniu i utrzymaniu zabytku i jego otoczenia w jak najlepszym stanie, korzystania z zabytku w sposób zapewniający trwałe zachowanie jego wartości, popularyzowania i upowszechniania wiedzy o zabytku oraz jego znaczenia dla historii i kultury (*art. 5 cyt. ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami*).
7. Niezależnie od obowiązków wynikających z opieki nad zabytkami (art. 5) właściciel lub posiadacz zabytku znajdującego się w wojewódzkiej ewidencji zabytków zawiadamia WKZ o:
 - uszkodzeniu, zniszczeniu, zaginięciu lub kradzieży zabytku oraz zagrożeniu dla zabytku niezwłocznie po powzięciu wiadomości o wystąpieniu zdarzenia lub zagrożenia,
 - zmianach dotyczących stanu prawnego zabytku, nie później niż w terminie miesiąca od dnia ich wystąpienia lub powzięcia o nich wiadomości,Nie powiadomienie WKZ w terminie o w/w zdarzeniach podlega karze grzywny. (*art. 28 i art. 113.1 cyt. ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami*).